

הקשר בין עמדות בנוגע להפלות לבין סוג ההפלה, יזומה או טבעית

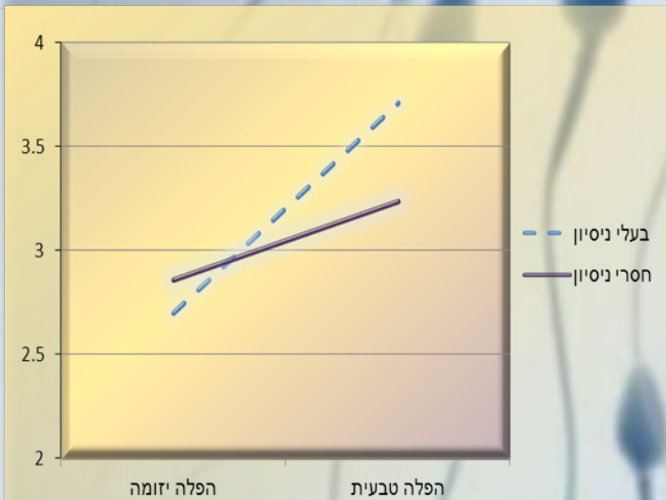
שירי נחום ושני פרי

סמינר שיפוט וקבלת החלטות בהנחיית ד"ר אייל גמליאל

מבוא: הפלה מוגדרת כהפסקת הריון לפני שהעובר נעשה בר קיימא. הפלה טבעית הינה סיום הריון המתרחש בעקבות גורמים טבעיים, ללא התערבות רפואית ובלי הפעלת שיקול דעת של האם או של הקרובים אליה. לעומת זאת, הפלה יזומה הינה סיום הריון מכוון על ידי התערבות רפואית. אחד מהקריטריונים של ועדה להפסקת הריון אם לאשר או לדחות בקשה להפסקת הריון הוא מצבה החברתי-כלכלי והנפשי של האישה ההרה, תוך התחשבות בנוזק הנפשי או הרפואי העלול להיגרם לה אם בקשתה לא תאושר. מחקרים מורים כי להפלה טבעית יש השפעות נפשיות שליליות יותר על נשים החוות אותה לעומת הפלה יזומה. יחד עם זאת, אנשים חסרי ניסיון עם הפלות עשויים לסבור כי להפלה יזומה יהיו השפעות שליליות יותר מאשר להפלה טבעית, עקב האחריות והאשמה הנלוות לה.

השערת המחקר: אנשים בעלי ניסיון עם הפלות יעריכו כי להפלה טבעית תהיה השפעה נפשית שלילית יותר לעומת הפלה יזומה. תופעה הפוכה צפויה בקרב אנשים חסרי ניסיון קודם עם הפלות.

שיטה: 60 סטודנטים ו 60 סטודנטיות מרופין נשאלו על השפעותיה הצפויות של הפלה על אישה צעירה החווה אותה. מחציתם הוקצו מקרית לתיאור מקרה של הפלה יזומה ומחציתם לתיאור מקרה של הפלה טבעית. כל המשתתפים מילאו גם שאלון עמדות כלליות כלפי הפלות.

תוצאות: משתתפים בעלי ניסיון בהפלות וכאלה חסרי ניסיון סברו כי לאישה יהיו תחושות שליליות יותר בעקבות הפלה טבעית מאשר בעקבות הפלה יזומה, אולם הפער היה גדול יותר בקרב בעלי הניסיון. האינטראקציה נמצאה לא מובהקת סטטיסטית, $F(1,109) = 2.99, p > .05$.

נמצא הבדל מובהק סטטיסטית בין שני סוגי ההפלות,

$$F(1,109) = 14.83, p < .05$$

המתאם בין ממוצע העמדות הכלליות כלפי הפלה וממוצע

הרגשות השליליים נמצא בינוני (-0.43) ומובהק סטטיסטית,

$t(118) = -5.22, p < .05$. כלומר, ככל שהעמדות הכלליות של המשתתפים כלפי הפלות הייתה חיוביות יותר כך הם סברו כי רמת הרגשות השליליים של האישה בעקבות הפלה תהיה נמוכה יותר.

דיון: גם בעלי ניסיון קודם עם הפלה וגם חסרי ניסיון קודם סברו כי להפלה טבעית תהיה השפעה שלילית רבה יותר מאשר להפלה יזומה, אך הפער היה גדול יותר עבור משתתפים בעלי ניסיון. ממחקרים בנושא ההשפעות הנפשיות השליליות של הפלות טבעיות ויזומות ניתן ללמוד כיצד ניתן לסייע לנשים שעוברות תהליך זה. ממצאי מחקר זה מציעים כי כדאי להפנות משאבים לסייע לנשים שעוברות הפלות טבעיות יותר מאשר לנשים שעוברות הפלות יזומות. נראה כי חוסר השליטה בתהליך של הפלה טבעית כרוך ברגשות שליליים יותר מאשר האשמה לכאורה המתלווה להפלה יזומה.